

трицитеты. Тъй като споредъ втория Кеплеровъ законъ илюзията на секторите, кои ся описватъ отъ радиусите вектори въ равни времена, съ равни по между си, то като допуснемъ, че планетата ся мърдатъ по кръгове, ний сѫщо така трябва да допуснемъ, че тѣ ся мърдатъ равномерно. Нека S (черт. 99) да бѫде слънцето, AB — пространството, кое планетата преминува за твърдъ късо време, на пр. въ единъ секундъ, тъй щото AB може да ся счита за правъ линиј; ако въ B да не дѣйствуващъ върхъ планетата никаквъ силъ, то въ следващата секунда, тя щѣше да премине пространството $BD = AB$; но на дѣло, тя ся отклонява отъ посоката си и преминура линијата $BC = AB$. Отъ тута итакъ заключаваме, че въ положението B върхъ планетата е дѣйствуваща сила, коя е измѣнила посоката на мърдането ѝ, и отъ това мърдането BC , което планетата дѣйствително има, трябва да бѫде, следствие на дѣятъ мърдания; BD , което тя има, споредъ инерциите, и онова, което неизвестната сила ся стрѣми да ѝ го съобщи; другче да кажемъ: — BC е диагоналъ на паралелограмътъ, кой е съставенъ изъ BD и онова пространство, което бы преминала планетата въ единъ секундъ по причина че дѣйствува силата. Като съединимъ D съ C , ще получимъ единътъ стърнъ отъ този паралелограмъ; да докажемъ че DC е паралелна на BC , или че другата стърна на паралелограмътъ трябва да бѫде наесчена по BS . Нека съединимъ точките D и C съ S ; площъ $ASB =$ на площъ DSB (като трижг., които иматъ общъ върхъ и равни основания), а $ASB = CSB$ споредъ вториятъ Кеплеровъ законъ, след. $DSB = CSB$; и защото тѣзи трижги иматъ еднакво основание SB , то и высочината имъ трябва да бѫдатъ равни, сир. върховете D и C трябва да ся намиратъ върхъ линиите, коя е паралелна на основанието SB , или DC паралелна на SB , и стърната на паралелограмътъ, коя изразява посоката на неизвестната сила, съвпада съ BS . Отъ тукъ виждаме, че силата, коя удръжа планетата върхъ орбитата ѝ, стрѣми ся да ѹкъ притегли къмъ слънцето, и ако да нѣмаше тѣзи сили, ако притежанието на слънцето ся уничижаше, то въ сѫщия мигъ планетата щѣше да иде по касателната къмъ онашъ точка на орбитата, дѣто тя ся намирала въ това мъгновение. Отъ другъ стърнъ, ако можаше планетата да ся спре и да ся